2024-32-RE

Causa 2024-32-RE

(Valladolid Chamorro c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 219-2024. Recurs d'empara

Sentència del 9 de setembre del 2024

BOPA núm. 101, del 18 de setembre del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 21 de maig del 2024, per la representació processal del Sr. Adrián Valladolid Chamorro, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 15 d'abril del 2024, dictat per la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 d'abril del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades, i, que ordeni la posada en llibertat immediata del recurrent amb efectes a comptar des del 15 d'abril proppassat;

Vista la Constitució, especialment els articles 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 17 de juny del 2024 que va admetre a tràmit, aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 8 de juliol del 2024, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. Atès que el Sr. Adrián Valladolid Chamorro va ser controlat quan entrava al Principat trobant-se en possessió de 5 paquets contenint marihuana, amb un pes total brut de 565 grams, que portava amagats a la roda de recanvi del vehicle, l'1 d'octubre del 2023, la Batllia va dictar un aute de processament en contra seva per un presumpte delicte major de tràfic de producte estupefaent haixix o de toxicitat similar en gran quantitat, tipificat i penat a l'article 283.1 a) del Codi penal en relació amb l'article 282.2 del mateix text, i va decretar la seva presó provisional, de conformitat amb els apartats 2 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal.

1.2. El 22 de desembre del 2023, la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia va dictar un aute que desestimava la primera demanda de llibertat provisional formulada per la representació processal del Sr. Adrián Valladolid Chamorro.

1.3. El 8 de gener del 2024, la representació processal del Sr. Adrián Valladolid Chamorro va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió.

1.4. El 22 de gener del 2024, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual desestimava íntegrament aquest recurs i confirmava la decisió de la Batllia.

1.5. El 15 d'abril del 2024, la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia va dictar un aute que decidia no donar lloc a la segona demanda de llibertat provisional presentada per la part recurrent.

1.6. La representació processal del Sr. Adrián Valladolid Chamorro va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta resolució, i, el 29 d'abril del 2024, el Tribunal de Corts, mitjançant aute, va decidir desestimar íntegrament aquest recurs i confirmar íntegrament també la decisió de la Batllia.

1.7. El 21 de maig del 2024, la representació processal del Sr. Adrián Valladolid Chamorro va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 15 d'abril del 2024, dictat per la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 d'abril del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent considera que la seva posada en presó provisional i, més concretament, la durada d'aquesta, vulneren el seu dret a la llibertat.

- En primer terme, addueix que el producte que es trobava en la seva possessió havia estat adquirit lícitament, i que aquest estava empaquetat en les bosses d'origen segellades pel distribuïdor en què s'indicava que el seu percentatge en THC no era superior al 0,2%, quantitat acceptada per la Convenció de les Nacions Unides com a producte que no té un contingut suficient per ser qualificat d'estupefaent.

- També al·lega que aquest tipus de productes es proposa a la venda en diversos comerços al Principat.

- Precisa que el batlle instructor va ordenar l'anàlisi del producte segrestat i que d'un simple estudi toxicològic només s'obté un resultat positiu de THC.

- Seguidament, efectua un càlcul d'equivalència a partir de la massa del producte segrestat i del percentatge màxim en THC indicada en l'embolcall, i conclou que la quantitat de THC continguda en el producte segrestat equival a 33,33 g de fulles de marihuana.

- D'això en dedueix que el delicte major que se li imputa no està realment constituït.

- Altrament, manifesta que el seu arrelament al Principat és real i suficient, ja que disposa d'una vida laboral i de parella fixes, que desvirtuen el risc de fugida.

- Per concloure, considera que la mesura de presó provisional és desproporcionada, i que en cap cas és idònia o adequada. Segons el seu parer, davant dels dubtes evidents sobre la tipicitat dels fets que porten causa ha de prevaler el *principi pro libertatis*.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del seu dret a la llibertat, que anul·li les resolucions impugnades, i, que ordeni la seva posada en llibertat immediata amb efectes a comptar des del 15 d'abril proppassat.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En primer lloc, pel que fa a la naturalesa del producte segrestat, el Tribunal de Corts declara que els arguments adduïts pel recurrent hauran de ser examinats en el decurs del judici oral, prèvia pràctica de les proves que s'admetin i amb plenitud de les garanties per a totes les parts intervinents.

- En segon lloc, el Tribunal de Corts recorda que el delicte major de tràfic de droga tòxica haixix en gran quantitat (articles 283.1 a) i 282.2 del Codi penal) té assignada una important pena de presó de 3 a 6 anys.

- Seguidament, posa en relació la gravetat dels fets amb les circumstàncies personals del processat. I constata que pel que fa a la seva situació laboral, el recurrent mateix va sol·licitar la suspensió del seu contracte laboral i que de les actuacions es desprèn que la seva autorització de residència i treball només és vàlida fins al 5 de setembre del 2024, per tant la seva situació laboral no és ni definitiva, ni real. I el mateix considera pel que fa a la seva situació familiar, el fet que resideixi amb la seva parella, no impedeix un risc elevat i evident que marxi a refugiar-se al país veí, sense possibilitat de ser extradit pel fet de ser de nacionalitat espanyola.

- Per consegüent, conclou que la gravetat de la pena assignada al delicte imputat i el risc de fugida del processat justifiquen el seu manteniment en presó provisional.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal al·lega que els arguments del recurrent continguts en l'escrit de recurs d'empara son arguments de fons, concretament relatius al caràcter delictiu dels fets, però el recurrent no argumenta sobre la proporcionalitat de la presó provisional respecte de la pena assignada al delicte suposadament comès i del dret a la llibertat.

- Recorda que el recurs d'empara no és el procediment adequat per fer valer aquest tipus d'argumentacions sobre el fons de l'assumpte.

- I, precisa que la qualificació d'estupefaent del producte segrestat correspon de manera estricta a la legislació ordinària i que el testimoni d'acord amb el qual productes de mateixa naturalesa estaven en venda en comerços del Principat va dur a l'obertura d'una investigació penal, sense que es pugui pretendre una desigualtat de tracte envers el recurrent des d'aquest punt de vista.

- També indica que el permís de residència i treball del recurrent és temporal i finalitza el 5 de setembre del 2024, i que aquest no acredita actualment una ocupació laboral a Andorra.

- Així mateix, manifesta que, atès que el recurrent és de nacionalitat espanyola, la possibilitat de sostraure's a l'acció de la Justícia és important, i probable, tenint en compte les penes aparellades al delicte pel qual està processat.

- El Ministeri Fiscal informa que, el 3 de juliol del 2024, es va dictar l'aute de conclusió de sumari, i que la major proximitat de celebració del judici oral també accentua el risc de sostracció esmentat.

- I, per consegüent, la mesura cautelar de presó provisional, fonamentada en l'article 103.2 del Codi de procediment penal, no vulnera de manera desproporcionada el dret a la llibertat del recurrent.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi íntegrament aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. D'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, l'anàlisi dels fets, la tria i la interpretació del dret aplicable és competència dels tribunals ordinaris, tret que l'exercici d'aquests actes dugui a una decisió absurda, arbitrària o il·lògica.

3.2. Per consegüent, els arguments del recurrent relatius al caràcter delictiu dels fets que li son reprotxats no corresponen al recurs d'empara. En qualsevol cas, encara que el recurrent n'impugni el fons, no es pot copsar cap arbitrarietat, absurditat o cap element il·lògic en les resolucions objecte d'empara, les quals es fonamenten en disposicions del Codi penal i del Codi de procediment penal.

3.3. Pel que fa al dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució, correspon a aquest Tribunal valorar si la decisió impugnada està proporcionada i si té en compte l'equilibri indispensable entre la necessitat per part de la Justícia de perseguir de manera eficient els delictes i aquest dret fonamental.

3.4. En aquest cas, tant el Tribunal de Corts, com el Ministeri Fiscal, exposen de manera clara que la pena assignada pel delicte imputat al recurrent és de 3 a 6 anys de presó, que l'arrelament del recurrent al Principat no permet excloure el risc de la seva fugida a la vista de les penes esmentades i que la seva nacionalitat espanyola faria fàcil la sostracció a l'acció de la Justícia andorrana.

3.5. Les decisions impugnades estan fonamentades en Dret i no poden ser qualificades d'il·lògiques,

ni d'absurdes, ni d'arbitràries, i tenen en compte de manera argumentada l'equilibri entre la necessitat de garantir l'exercici de la Justícia i el dret fonamental a la llibertat.

3.6. Per concloure doncs, les decisions impugnades no vulneren els drets fonamentals del recurrent reconeguts a la Constitució i aquest recurs d'empara ha de ser desestimat.

3.7. La desestimació del recurs d'empara comporta en matèria de costes processals la imposició a la part recurrent de les costes (article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Adrián Valladolid Chamorro contra l'aute del 15 d'abril del 2024, dictat per la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 d'abril del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Declarar que no s'ha produït la vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució.

3. Imposar al recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, a la presidenta del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2024.

Joan Manel Abril Campoy

President

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat